

Beslut

**efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja
ett positivt skolklimat vid Viktoriaskolan i Borgholms
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Viktoriaskolan. Syftet med denna kvalitetsgranskning är att granska arbetet med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel, med fokus på årskurserna 4-6. Detta omfattar hur rektorn arbetar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat och hur lärare och annan skolpersonal arbetar med att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se bil. 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar och låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet inom någon frågeställning anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Viktoriaskolan i följande utsträckning:

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Rektorn arbetar i flera delar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med skolklimatet så att det omfattar mer systematiska insatser för att främja skolans värdegrund.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Lärare och annan skolpersonal arbetar i flera delar med att främja ett positivt skolklimat, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärare och annan personal behöver utveckla strategier för att förankra och skapa förståelse för skolans förhållningssätt och värdegrund hos alla elever.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast **den 30 oktober 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:12786) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan framgår vad som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning inom respektive frågeställning.

Rektors strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas hur rektorn arbetar för att det ska finnas ett gemensamt arbete på skolövergripande nivå för att främja ett positivt skolklimat. Detta inkluderar även hur rektorn arbetar och tar ansvar för att lärare och annan personal på skolan utvecklar och förhåller sig till de gemensamma förhållningssätten.

Området inbegriper även att lärare och annan personal ska få vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt så att de kan omsätta dessa och verka för att främja ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn arbetar i flera delar strategiskt för att främja ett positivt skolklimat, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare, annan personal och elever, observationer samt inkommen dokumentation.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn arbetar i flera avseenden strategiskt för att främja ett positivt skolklimat. Det övergripande förhållningssätt som rektorn förmedlar till personalen är att all personal ska ta ansvar för alla elever. Av central betydelse för arbetet är den skolövergripande trygghetsgrupp som, under

ledning av rektorn, träffas varje vecka. Trygghetsgruppen ansvarar bland annat för en årlig trygghetsenkät, för att hantera vissa elevärenden samt för att tillhandahålla material och stöd till övrig personal i värdegrundsarbetet. Bland annat har trygghetsgruppen tagit fram material som lärarna ska använda för att arbeta med värdegrundsfrågor i klasserna. Det finns däremot ingen fast struktur eller tid för arbetet utan lärarna anpassar detta efter behov. Utöver trygghetsenkäten tas elevers synpunkter tillvara genom bland annat elevråd och det kamratstödjarforum som leds av en personal från trygghetsgruppen. Vårdnadshavares inspel fångas upp genom exempelvis utvecklingssamtal och föräldraråd. Nyligen har vårdnadshavare också involverats i ett arbete med att iordningsställa skolgården. Vidare finns tydliga arbetssätt för att främja trygghet och trivsel i form av ett aktivt arbete med fadderverksamhet och en planering för återkommande skolövergripande aktiviteter som trygghetsgruppen tagit fram. Rektorn har också möjliggjort en hög vuxennärvaro under hela skoldagen genom schemaläggning av uppdrag för personalen som rastvärdar, lunchvärdar, bussvärdar och värdar som hälsar eleverna välkomna och samlar in mobiler på morgonen. Personal följer också med årskurs 6 till den närliggande högstadieskolan när de har undervisning där. Härtill har rektorn initierat ett utvecklingsarbete där trygghet är ett av målen under innevarande läsår. Alla lärare har fått i uppdrag att formulera hur de ska arbeta med målen samt redovisa detta för varandra i kollegiet. Rektorn har också, genom skolans utvecklingsgrupp, tagit initiativ till ett nyligen påbörjat arbete med relationskartläggningar i syfte att identifiera de elever som inte har en nära relation till någon personal. Konkret innebär detta att alla lärare har genomfört kartläggningar av sina klasser, i dialog med kollegor. Utifrån resultaten arbetar lärarna nu för att stärka relationen till de elever där behov identifierats.

Vidare tar rektorn i huvudsak ansvar för att skolans gemensamma arbets- och förhållningssätt förankras hos och tillämpas av personalen. De arbetssätt som initieras av rektorn i samråd med trygghets- och utvecklingsgrupperna förmedlas till personalen vid exempelvis arbetsplatsträffar och studiedagar. Vidare diskuteras frågor om trygghet och trivsel löpande vid arbetslagsmöten varje vecka i syfte att skapa samsyn kring skolans arbetssätt. Ofta handlar det om hur personalen ska hantera identifierade problem, såsom snöbollskrig eller dåligt språkbruk. Personalen har också diskuterat vissa ordningsregler tillsammans då man haft olika uppfattning om vad som ska gälla. I viss mån behandlas frågor om trygghet och trivsel även i de stadieövergripande arbetsgrupperna, vilka samlar all personal som arbetar med en viss klass eller elevgrupp. Vidare skapar sig rektorn en bild av personalens arbete med skolklimatet på Viktoriaskolan genom att vara närvarande ute i verksamheten och genom att medverka i olika mötesforum, såsom trygghets- och utvecklingsgrupperna och träffar med arbetslagsledare. Rektorn har också

specifika avstämningpunkter och strukturer för uppföljning, exempelvis vad gäller det pågående utvecklingsarbetet, där lärarna under vårterminen ska redovisa hur arbetet har gått och vilka justeringar de gjort i upplägget.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Rektorn ser till att personalen får stöd och vägledning samt tillgång till viss kompetensutveckling av relevans för arbetet med skolklimatet. Stöd och vägledning i arbetet med att främja ett gott klimat och goda relationer erbjuds genom funktioner i kommunens organisation såväl som internt på skolenheten. Personal som behöver stöd i arbetet med enskilda elever kan exempelvis få stöttning genom olika former av samverkan med socialtjänsten. Vägledning i frågor som rör elevbemötande erbjuds också via skolans elevhälsa, specialpedagog och speciallärare. Personalen kan även vända sig till trygghetsgruppen med frågor som rör trygghet och trivsel. Trygghetsgruppen stöttar exempelvis personalen i ärenden på grupp- såväl som individnivå. Härutöver deltar alla lärare under innevarande läsår i en kompetensutvecklingsinsats gällande ledarskap i klassrummet, vilket enligt rektorn och lärarna bidrar till att stärka arbetet med positiva relationer även utanför klassrummet. Viss personal har också fått utbildning i en metod för våldsförebyggande arbete som huvudmannens samtliga skolor arbetar med i årskurs 5. Däremot har personalen inte getts någon kompetensutveckling i syfte att stärka arbetet med att främja respekt för olikheter, trots att elevintervjuer visar att det finns utmaningar på detta område. När det gäller nyanställda och vikarier får dessa genom rektorn och kollegor en god introduktion till rutiner och förväntningar, exempelvis vad gäller rollen som rastvärd, men de ges inte någon strukturerad introduktion till skolans övergripande förhållningssätt och bemötande av elever.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med skolklimatet så att det omfattar mer systematiska insatser för att främja skolans värdegrund.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorns strategiska arbete för ett positivt skolklimat endast i viss mån omfattar rutiner och arbetssätt för det främjande värdegrundsarbetet. Även om trygghetsgruppen erbjuder stöd och har tagit fram material som klasslärarna ska använda, finns det ingen fast struktur för detta arbete. Därmed finns en risk att arbetet i praktiken blir upp till den enskilda läraren och att det främjande arbetet inte blir likvärdigt över hela skolan.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ser över hur skolan kan arbeta mer strukturerat och systematiskt med värdegrundsfrågor. Det kan exempelvis handla om att skapa en planering för vilket innehåll som ska beröras vid vilka tidpunkter, att avsätta tid för arbetet och att förankra arbetssättet i hela personalen. Innehållsmässigt är det också viktigt att arbetet tydligt omfattar strategier för att främja respekt för olikheter. Rektorn kan med fördel ta hjälp av trygghetsgruppen i utvecklingsarbetet, och de material och insatser som gruppen redan tagit fram kan fungera som en utgångspunkt. Fokus behöver vara på att vidareutveckla främjande snarare än åtgärdande insatser, i syfte att personalen i förlängningen ska kunna skapa förståelse hos eleverna för skolans värdegrund och förhållningssätt.

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Inom detta område granskas lärares och annan skolpersonals arbete med att eleverna ska trivas och vara trygga i skolmiljön, under hela skoldagen. Det innefattar hur lärare och personal arbetar relationsfrämjande och i sitt ledarskap agerar tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande. Området inkluderar även hur personalen arbetar för att eleverna ska involveras så att de ges möjlighet att utveckla sin förståelse för vad ett positivt skolklimat innebär. Härtill granskas om det sker ett arbete, med gemensamma arbetssätt och aktiviteter, som utvecklar skolklimatet.

Skolinspektionen bedömer följande: Lärare och annan skolpersonal arbetar i flera delar med att främja ett positivt skolklimat, men utvecklingsområden finns. Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektor, lärare, annan personal och elever, observationer av skolmiljön samt inkommen dokumentation.

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan skolpersonal utövar i flera avseenden ett ledarskap som främjar ett positivt skolklimat. Utgångspunkten för skolans arbete är att all personal har ansvar för alla elever och personalen strävar därför efter att skapa ett gott klimat genom att skapa relationer och på olika sätt visa att de ser varje elev. Det handlar exempelvis om att le, hälsa och lära sig namnen på eleverna, liksom att alltid ingripa när något händer. Det senare kan exempelvis innebära att försöka lugna en elev, säga till den att sluta eller avleda en elev för att få bort denne från en negativ situation. Överlag är personalen medvetna om vikten av att skapa balans mellan ordning och omtanke. De vägleder elever i det sociala samspelet vid behov och har ett

vänligt tonfall även när de ger tillsägelser. Samtidigt som det finns elever som upplever att personalen är rättvisa, stöttar och bryr sig om dem, finns det dock elever som upplever att personalen ibland är orättvis eller favoriserar vissa elever. Även om personalen pratar med eleverna om varför de agerar som de gör i sådana situationer, har de inte skapat förståelse för detta hos alla elever.

Vidare involveras eleverna i dialoger om hur skolklimatet ska vara, men ofta sker det på förekommen anledning snarare än som ett systematiskt främjande arbete. Vid läsårsstart medverkar eleverna i revideringen av ordningsregler som sedan finns uppsatta i klassrummen och som lyfts vid behov. På skolan finns också klassråd, elevråd och ett kamratstödjarforum där elever ges möjlighet att lyfta frågor som rör trygghet och trivsel. Kamratstödjarna har exempelvis diskuterat hur de ska komma tillrätta med bråk på fotbollsplanen och användningen av svordomar. Personalen arbetar nu med att markera mot svordomar och att hjälpa eleverna att hitta alternativa uttryck. Vidare arbetar klasslärarna främjande med värdegrunden utifrån material som föreslås av trygghetsgruppen, men det finns ingen fast struktur för detta arbete utan lärarna väljer i stor utsträckning själva hur de lägger upp det utifrån behov i klasserna. Materialet innebär bland annat att eleverna får läsa en berättelse på ett visst tema och sedan diskutera hur personerna i berättelsen skulle kunna agera. Några lärare arbetar också med ett våldsförebyggande program utifrån ett metodmaterial som bland annat innefattar rollspel och diskussioner, men detta gäller endast en av årskurserna. I övrigt sker insatser främst vid behov eller på förekommen anledning. Personalen samtalar exempelvis med eleverna om språkbruk när situationer uppstår. I någon klass där det funnits särskilda utmaningar kring elevernas agerande har rektorn pratat med eleverna om bemötande och respekt för olikheter. Lärarna har också haft en dialog med vårdnadshavare om användningen av sociala medier när problem uppstått kopplat till detta. Härutöver förekommer träffar i tjej- och killgrupper, där elever bland annat pratar om hur man ska vara mot varandra. Eleverna upplever dock att personalen sällan pratar med dem om vikten av att respektera varandras olikheter. Det framgår att eleverna inte alltid känner att de kan vara sig själva samt att det förekommer negativa kommentarer mellan elever om exempelvis klädsel, utseende och funktionsvariationer.

Lärare och annan personal arbetar samtidigt medvetet för ett positivt skolklimat genom flera olika typer av relationsfrämjande aktiviteter. Personalen anordnar många gemensamma aktiviteter i syfte att främja trygghet och trivsel och skapa en skolanda där elever får lära känna varandra över årskurserna. Dels bedrivs fadderverksamhet, dels organiseras regelbundet olika typer av skolövergripande aktivitetsdagar. Inom fadderverksamheten träffas klasserna återkommande för exempelvis

utflykter och sagoläsning. De skolövergripande aktiviteterna inkluderar bland annat en påskpromenad som genomförs i årskursblandade grupper och där årskurs 6 anordnar olika stationer för de yngre eleverna. Personalen organiserar även andra skolövergripande aktiviteter under läsåret, såsom prickbollsturnering och utklädningsdag, firande av Nobeldagen och FN-dagen. Vidare är vuxennärvaron generellt hög på rasterna, med rastvärdar från fritids som ansvarar för rastaktiviteter såväl som andra rastvärdar som rör sig runt skolgården och är tillgängliga om någon elev vill ha hjälp eller om någon är ensam. Vid skoldagens start tar mobilvärdar emot eleverna och samlar in mobilerna, och lämnar sedan tillbaka dem när dagen är slut. Skolans bussvärdar stöttar elever som väntar på bussen och det finns lunchvärdar som skapar trygghet för eleverna i matsalen. När årskurs 6 har undervisning på en närliggande högstadieskola följer en personal också med eleverna dit. Eleverna i årskurs 2-5 har även i uppdrag att bemanna skolans rastbod enligt ett rullande schema. Syftet med detta är att träna eleverna i att ta ansvar samtidigt som de också bygger relationer över årskurserna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att höja verksamhetens kvalitet inom frågeställningen bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande område:

- Lärare och annan personal behöver utveckla strategier för att förankra och skapa förståelse för skolans förhållningssätt och värdegrund hos alla elever.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att eleverna ofta involveras i samtal om skolklimatet när situationer uppstår, snarare än genom ett strategiskt och främjande arbete. Personalen har inte heller till fullo skapat förståelse för skolans förhållningssätt eller arbetat strukturerat med eleverna om respekt för olikheter. Genom ett fördjupat arbete på detta område kan skolpersonalen öka möjligheterna för positiva relationer mellan elever såväl som mellan elever och personal.

Skolinspektionen rekommenderar därför att lärare och annan personal stärker det främjande arbetet genom att tillsammans utveckla strategier för att involvera eleverna i samtal om skolklimatet och på så vis skapa förståelse för vilket förhållningssätt som ska gälla på skolan. Det kan exempelvis handla om att på ett mer strukturerat sätt arbeta med pedagogiska insatser för att främja och bejaka respekt för olikheter och överbrygga skillnader mellan olika sociala grupper eller kategorier. Vidare kan personalen diskutera hur de kan öka elevernas delaktighet i det främjande arbetet, i syfte att förankra och skapa förståelse för skolans gemensamma förhållningssätt. Stämningen och det sociala klimatet

påverkas av vilka normer och regler som etableras i skolan, klassen och olika kompisgrupper. Både uttalade regler och mer outtalade och förgivettagna normer är därför viktiga delar att låta eleverna få diskutera och reflektera över.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Anna Johansson

Föredragande
Signerat av: Anna Johansson

I handläggningen av ärendet har även Cecilia Halldén, utredare, deltagit.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

- **undervisning:** processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

- **utbildning:** verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 3 § 1 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska prägla utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Granskningen genomförs i 30 skolor runt om i landet med inriktning på årskurserna 4-6, i urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. Viktoriaskolan i Borgholms kommun ingår i granskningen. Skolinspektionen besökte Viktoriaskolan den 25 februari 2026 och gjorde en digital intervju med rektor den 27 februari 2026. Besöket genomfördes av utredarna Anna Johansson och Cecilia Halldén.

Viktoriaskolan är en kommunal F-6-skola belägen i Borgholms kommun. På skolan finns ca 170 elever, varav drygt 70 elever i årskurs 4-6. Eleverna i årskurs 6 har viss undervisning i en närliggande högstadieskola.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- 70 minuter observationer i skolmiljön
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare och annan skolpersonal
- En intervju med rektor
- Dokument som begärts in från huvudmannen
- Officiell statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten/huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

De samlade iakttagelserna från alla skolor som har ingått i granskningen kommer att presenteras i en övergripande rapport. Rapporten är planerad att publiceras höstterminen 2026.

Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Granskningens huvudsakliga fokus riktar in sig mot arbetet för ett positivt skolklimat under skoldagen och på årskurserna 4-6. Ett positivt skolklimat innefattar bland annat positiva, omtänksamma och stöttande relationer mellan elever och mellan skolpersonal och elever. Detta för att eleverna ska uppleva skola som en trygg, säker och respektfull plats, samt att eleverna uppskattar och känner en samhörighet med skolan. I granskningen är fokus på skolornas främjande arbete. Det främjande arbetet hänger dock så nära ihop med det förebyggande att de är svåra att skilja åt. Med skolklimat avses utbildningen i sin helhet, det vill säga allt som sker under skoldagen inom verksamheten. Arbetet behöver inkludera hela skolan med både de faktiska platser som finns i skolmiljön och alla individer på skolan, som rektor och all skolpersonal. Det huvudsakliga fokuset i granskningen riktas mot hur man arbetar med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel utanför undervisningstiden och inte specifikt i skolämnen under skoldagen. Hur lärare och annan skolpersonal arbetar med klasserna, elevgrupper och klassklimat är ändå en så pass central del i skolornas arbete för att skapa trivsel och trygghet att det inte går att avgränsa bort helt. Även elevers perspektiv, hur elever involveras i relationsarbetet och hur de stärks i sin förmåga att verka för ett positivt skolklimat är en del av granskningen.

Granskningen syfte

Syftet är att granska kvaliteten i skolors arbete med att främja ett positivt skolklimat och elevernas sociala samspel där hela skolan involveras i arbetet. Skolans arbete granskas i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier. För att uppfylla granskningens syfte ska följande frågeställningar besvaras:

- 1. I vilken utsträckning arbetar lärare och annan skolpersonal med att främja ett positivt skolklimat?*
- 2. I vilken utsträckning arbetar rektorn strategiskt för att främja ett positivt skolklimat?*

Kvalitetskriterier

Ledarskap och relationsarbete

Lärare och annan skolpersonal utövar ett tydligt och samtidigt varmt, omtänksamt och stöttande ledarskap i syfte att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer under skoldagen; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Arbetet präglas av att det finns tydliga strategier och arbetssätt för hur eleverna ska involveras.

Lärare och annan skolpersonal är väl förtrogna med skolans gemensamma förhållningssätt och arbetar medvetet utifrån dessa för att främja ett positivt skolklimat och positiva relationer; mellan elever och elever samt mellan elever och lärare och annan skolpersonal.

Gemensamt arbete på skolövergripande nivå

Rektorn ansvarar för att, genom ett strategiskt arbete, skapa ett positivt skolklimat där hela skolan involveras.

Rektorn tar aktivt ansvar för att skolan utvecklar gemensamma förhållningssätt, som all skolpersonal tillämpar och förhåller sig till.

Vägledning, stöd och kompetensutveckling

Lärare och annan skolpersonal ges vägledning, stöd och kompetensutveckling som möjliggör gemensamma förhållningssätt i arbetet med att främja ett positivt skolklimat.